

ॐ
संस्कृतभारती
पत्रालयद्वारा संस्कृतम्
कोविदपरीक्षा

समय: - घण्टात्रयम्

अङ्काः - १००

दिनम् - विकारि सं॥ श्रावणकृष्णदशमी

भानुवासरः, २५.०८.२०१९

1. एकवाक्येन उत्तरं लिखत । (दशानाम्)

१०

१. पूर्वजन्मनि पार्वती का आसीत् ?
२. मन्मथः किम् अस्त्रं धनुषि योजितवान् ?
३. ईश्वरेण दग्धं मन्मथं दृष्ट्वा रतिः कथम् अपतत् ?
४. शिवपार्वत्योः विवाहे ऋत्विजः के ?
५. कुमारस्य जन्म कुत्र अभवत् ?
६. शूरः कुमारः कं मारितवान् ?
७. भीमराजः दानशीलः इति कारणात् राजसमीपं के आगच्छन्ति स्म ?
८. हंसः विदर्भदेशं परित्यज्य कं देशं प्राप्तवान् ?
९. दमयन्ती रात्रौ चन्द्रकिरणेषु सत्सु केन पीडिता भवति स्म ?
१०. यदा नलेन निर्बन्धः कृतः तदा दुःखिता दमयन्ती किं कृतवती ?
११. इन्द्रादयः दिक्पालाः कं वेषं धृतवन्तः आसन् ?
१२. नलस्य दोषाणां प्रतीक्षां कुर्वन् कलिः कुत्र स्थितः ?

2. ससन्दर्भं संस्कृतेन व्याख्यात । (पञ्च)

१०

१. यदा प्रत्यक्षमेव आवां स्वः, तदा नामकथनस्य किं प्रयोजनम् ?
२. तत्र राज्ञां गोत्रप्रवक्त्री भूत्वा कार्यं कुरु ।
३. एवं न कर्तव्यम् । नलमहाराजः साधुपुरुषः ।
४. त्वं कुष्ठरोगेण पीडितः भव ।
५. हरः श्मशाने विद्यमानः अपि त्रिलोकनाथः ।
६. हरस्य मनः आकर्षणीयम् । इदं त्वया कर्तव्यम् ।
७. अहमेव पूर्वं वरं दत्त्वा तारकासुरम् अनुगृहीतवान् ।

3. अ. द्वयोः पदविभागं कृत्वा अन्वयरचनां प्रतिपदार्थं तात्पर्यं (संस्कृतभाषया) च लिखत ।

१. तस्याः खुरन्यासपवित्रपांसुमपांसुलानां धुरि कीर्तनीया ।
मार्गं मनुष्येश्वरधर्मपत्नी श्रुतेरिवार्थं स्मृतिरन्वगच्छत् ॥
२. तमार्यगृह्यं निगृहीतधेनुर्मनुष्यवाचा मनुवंशकेतुम् ।
विस्माययन् विस्मितमात्मवृत्तौ सिंहोरुसत्त्वं निजगाद सिंहः ॥
३. स त्वं निवर्तस्व विहाय लज्जां गुरोर्भवान् दर्शितशिष्यभक्तिः ।
शस्त्रेण रक्ष्यं यदशक्यरक्षं न तद्यशः शस्त्रभृतां क्षिणोति ॥

आ. एकस्य सुभाषितस्य तात्पर्यम् आङ्ग्लभाषया कन्नडभाषया वा लिखत । ४

१. किं चन्द्रमाः प्रत्युपकारलिप्सया करोति गोभिः कुमुदावबोधम् ।
स्वभाव एवोन्नतचेतसां सतां परोपकारव्यसनं हि जीवितम् ॥
२. साहित्यसङ्गीतकलाविहीनः साक्षात्पशुः पुच्छविषाणहीनः ।
तृणं न खादन्नपि जीवमानः तद्भागधेयं परमं पशूनाम् ॥

4. कन्नडेन आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत ।

१. छन्दसः गणानां च विषये विवृणुत ।
२. श्लेषालङ्कारं विवृणुत ।

5. अ. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत । (अष्टानाम्)

१. पञ्चपाण्डवाः	२. उपवृक्षम्	३. कूपपतितः	४. वेदपण्डितः
५. प्राचार्यः	६. भयङ्करः	७. द्वाविंशतिः	८. राजर्षिः
९. अष्टाध्यायी	१०. पाणिपादम्		

आ. समस्तपदं लिखत । (अष्टानाम्)

१. धृतानि पुष्पाणि यथा सा
२. कृतं भोजनं येन सः
३. लक्ष्मणेन सह वर्तते इति
४. न विद्यते धनं येषां ते
५. कृशानि अङ्गानि यस्य सः
६. नवानां रात्रीणां समाहारः
७. विद्यया विहीनः
८. अधीता विद्या येन सः

९. लोकाय हितम्

१०. दाने शूरः

6. अ. एकां सूक्तिं संस्कृतेन विवृणुत ।

२

१. आपत्काले च सम्प्राप्ते यन्मित्रं मित्रमेव तत् ।

२. न हि ज्ञानेन सदृशं पवित्रमिह विद्यते ।

३. योगिनः कर्म कुर्वन्ति सङ्गं त्यक्त्वात्मशुद्धये ।

आ. उदाहरणानुगुणं द्वितीयं तृतीयं चतुर्थं च पदं लिखत ।

५

उदा - पठति - पाठयति पाठयिष्यति अपाठयत्

१. मिलति -

२. शृणोति -

३. तिष्ठति -

४. गच्छति -

५. पिबति -

इ. रिक्तस्थानं पूरयत ।

५

१. पठितुम् इच्छति

२. गन्तुम् इच्छति

३. स्वप्नुम् इच्छति

४. भवितुम् इच्छति

५. तरीतुम् इच्छति

7. अ. संयोज्य लिखत

४

१. पाणिनिः

अ. किरातार्जुनीयम्

२. दण्डी

आ. शिशुपालवधम्

३. कालिदासः

इ. दशकुमारचरितम्

४. भास्कराचार्यः

ई. अष्टाध्यायी

५. भारविः

उ. मेघदूतम्

६. माघः

ऊ. सिद्धान्तशिरोमणिः

आ. तरप्-तमप्प्रत्ययौ उदाहरणसहितं कन्नडेन आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत । ४

इ. काव्यं कतिविधम् ? तानि कानि ?

२

kovi-3

(प.प.प.)

8. अ. तद्धितान्तानां विग्रहवाक्यं कुरुत ।

१. दन्त्यः २. कण्ठ्यः ३. मुख्यः ४. सामाजिकः ५. सभ्यः

आ. एकैकस्य एकैकम् उदाहरणं लिखत ।

१. विशेषणपूर्वपदकर्मधारयः
२. उपमानपूर्वपदकर्मधारयः
३. उपमानोत्तरपदकर्मधारयः
४. सम्भावनापूर्वपदकर्मधारयः
५. मध्यमपदलोपी कर्मधारयः

9. अ. अत्रत्यम् अलङ्कारं संस्कृतेन विवृणुत ।

१. सिंहः आगच्छन् अस्ति ।

आ. सद्यःकाले समाप्तां विश्वचषकक्रिकेट्क्रीडाम् अधिकृत्य मित्राय पत्रं लिखत ।

अथवा

योगाभ्यासशिक्षणस्य औचित्यं विचिन्त्य प्रबन्धमेकं लिखत ।

